

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/3627

SAYI : B 14 0 BHİ 0 00 00 02- 386
KONU : Yazılı Soru Önergesi

05 -06- 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ: 28.05.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/3627-6450/13626 sayılı yazınız.

Edirne Milletvekili Cemaleddin USLU'nun, "Küçük işletmelerin kurulmasına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/3627) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 3 sayfa önerge cevabı

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

**EDİRNE MİLLETVEKİLİ SAYIN CEMALEDİN USLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ**

SORU- Tüketici olarak milyonlarca vatandaşı, girişimci olarak yüzbinlerce vatandaşı ilgilendiren ve bakanlığınız faaliyet alanında olduğu bilinen küçük işletmelerimiz (bakkal, büfe, küçük sanatkâr, küçük imalatçı ve tamirci, çiftçi, küçük ve orta boy toptancı, pazarcı, vb) yerli ve yabancı büyük sermayenin öncülüğünde oluşan değişimden her geçen gün biraz daha olumsuz etkilenmektedir. Bu yüzden ülkemizde hepimizin hayatında önemli bir yeri olmuş ve olmakta olan bu girişimler kapanmakta, onbinlerce insanımız işsiz ve açsız kalmakla burun buruna yaşamaktadır. Yine bir zamanların modern mağazalarını hizmetimize taşımış tüketim kooperatifleri ya yok olmakta, yada küçük bir büfeden ibaret hale gelmektedir. Söz konusu gelişmeler karşısında bakanlığınızın almakta olduğu somut ve kararlı tedbirlere rastlanmamaktadır. Büyük mağazacılığın ve kartlı hayatın bu denli yaygınlaşması, baş döndürücü bir şekilde tüketici eğilimlerinin değişmesi gibi etkenler de dikkate alındığında sözü edilen küçük girişimcilerin korumasız bir şekilde yaşamalarının mümkün olmayacağı gibi günümüzün değişimlerine nasıl ayak uyduracaklarını konuları birer sorun olarak bakanlığımız gündeminde olmalıdır. Ancak Bakanlığınızın net ve kabul edilebilir bir çözüm ortaya koymadığı da açıkça görülmektedir.

Bu değerlendirme ışığında;

1-Bakanlığınız yüzbinlerce girişimcilerin yaşamakta olduğu ve yaşayacağı çeşitli mağduriyetlerin önlenmesine dair bir çözüm üzerinde çalışmakta mıdır? Bu konu ile ilgili çalışmalar, düşünülen önlemler ve hazırlanmış projeler var ise bunlar nelerdir.

CEVAP- Esnaf ve sanatkâr ile küçük işletmeler, sermaye ve refahın tabana yayılması, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve bu suretle sosyal dengelerin korunmasında ekonomik ve sosyal hayatın önemli unsurlarından biridir. Esnaf ve sanatkârlar, özellikle işletme sayılarının çokluğu, ülke çapında istihdam seviyesi, bölgesel kalkınma ve gelişmeye katkıları yönüyle de üzerinde durulması gereken bir kesimdir.

Bu gün ülkemizde esnaf ve sanatkârlar, çoğunlukla bağımsız çalışmayı tercih eden, kendi işinin patronu olan ve 1 ila 9 arasında işçi çalıştıran, hukuki açıdan bir ortaklık yapısı içinde bulunmayan, ancak yakınları ile adi şirket türünde ortaklık kurmuş olan bir işletme yapısı içinde görülmektedir.

Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veritabanında kayıtlı 03 Haziran 2008 tarihi itibarıyla 1.886.606 esnaf ve sanatkâr bulunmaktadır.

Nicelikleri ve nitelikleri ile toplumumuzun sosyal ve ekonomik hayatında önemli bir yere sahip olan esnaf ve sanatkâra, Anayasamızın 173 üncü maddesinde yer alan "Devlet esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirler alır." Amir hükmünden hareketle gereken önem verilmektedir.

Tarih boyunca her toplumda, özellikle de sosyal ve ekonomik çalkantıların olduğu, büyük krizlerin yaşandığı dönemlerde bir denge ve istikrar unsuru olan ve bunu defalarca kanıtlayan esnaf ve sanatkârlar, ekonomik ve sosyal hayata katkıları yanında hızla değişen

bilimsel ve teknolojik yeniliklere kolaylıkla uyum sağlayabilen esnek bir yapıya da sahiptirler.

Bu sebeptendir ki, esnaf ve sanatkârlar ile “KOBİ” olarak tabir edilen küçük ve orta boy işletmelerin; sosyal, siyasal ve ekonomik dengeler üzerindeki tartışılmaz önem ve etkinlikleri nedeniyle gelişmeleri için hiçbir fedakârlıktan kaçınılmamaktadır.

■ 2002’de %59 seviyelerinde olan esnaf ve sanatkârlarımıza verilen kredi faiz oranları %13’e düşürülmüştür.

■ Esnaf ve sanatkârlara kredi verirken BAĞ-KUR’a prim borcu bulunmadığını gösterir belge istenmesi uygulamasına son verilmiştir.

■ Esnaf ve sanatkârlara verilen kredi tutarlarının toplam kredi hacmindeki payı artırılmıştır. 2002 yılında 153 milyon YTL kredi verilmiş iken, bu miktar 2008 yılı Nisan sonu itibarıyla 2.9 milyar YTL olmuştur.

■ 2002 yılında 5.000 YTL olan kredi limiti, 35.000 ve 50.000 YTL’ye yükseltilmiştir.

■ Sicil affı ile 825.000 tacir, esnaf ve sanatkârın ekonomiye dönüşü sağlanmıştır.

Esnaf ve sanatkâra bundan sonraki dönemlerde de hizmetlerimiz artarak devam edecektir. 60. Hükümet Programı çerçevesinde hazırlanan “EYLEM PLANI”nda esnaf ve sanatkârlara ayrıca önem verilmiştir.

Eylem Planında, “Yapısal Dönüşüm Yönetimi” faaliyetleri içerisinde; “Yapısal dönüşümün sunduğu fırsatlardan esnaf ve sanatkârların azami ölçüde yararlanmalarının sağlanacağı ve dönüşümün olumsuz etkilerinin azaltılacağı” açıkça belirtilmiştir.

Konuyla ilgili olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığımızın sorumluluğunda; Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Hazine Müsteşarlığı, Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu, Halk Bankası ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlar gerekli çalışmaları yapacaklardır. Esnaf ve sanatkârların sorunlarının tespit edilmesi ve bundan sonra izlenecek politikaların belirlenmesi amacıyla bu kurum ve kuruluşlar bir strateji ve eylem planı geliştireceklerdir.

Yine eylem planı çerçevesinde;

—Esnaf ve sanatkârlara sağlanan Halkbank kredileri artırılabacaktır. Bu kapsamda kredi limitlerinin yükseltilmesi, vade uzatımı ve faiz indirimi gibi destekler cazip hale getirilmesi,

—Kümelenme yaklaşımı çerçevesinde esnaf ve sanatkârlar arasında ortaklık ve işbirliği faaliyetlerinin geliştirilmesi için Bakanlığımız tarafından esnaf ve sanatkârların ortak ihtiyaçlarına yönelik destekleme faaliyetleri,

—Esnaf ve sanatkârların üzerindeki vergi ve istihdam yüklerinin kademeli olarak azaltılması,

—Esnaf ve sanatkârların uygun koşullarda üretim yapmalarının sağlanması amacıyla Bakanlığımız tarafından Küçük Sanayi Sitelerine destek,

Çalışmalarımız sürdürülmekte olup, “Esnaf ve Sanatkârlar Strateji ve Eylem Planı” hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununun, yürürlüğe girmesinden bu güne kadar olan uygulama sürecinde duyulan ihtiyaçların giderilmesi, esnaf ve sanatkâr kuruluşlarının güçlendirilerek esnaf ve sanatkârın bürokratik işlemlerinin azaltılması konusunda etkin hale getirilmesi için 5362 sayılı Yasada değişiklik yapılması çalışmaları devam etmektedir.

Esnaf ve sanatkârların problemlerinin çözülmesi ve sosyoekonomik durumlarının iyileştirilmesi çalışmalarında önemli bir adım 2008 yılı içinde yapılması planlanan “Esnaf ve Sanatkârlar Şûrası”dır. Şûrada; bakanlıkların, üniversitelerin, mesleki kuruluşların ve ilgili gerçek ve tüzel kişilerin bilgi ve tecrübelerinden yararlanılarak, mevzuat, mesleki eğitim, finans, sosyal güvenlik, vergi vb. sorunların çözüm yollarının, alınması gerekli yasal ve idari önlemlerin tespiti, ülke düzeyinde izlenecek politikaların oluşturulması ve esnaf ve sanatkârlara yönelik yeni açılımlar geliştirilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca; ülkemizde 1990’lı yılların başlarında ivme kazanan marketleşme süreci, zaman içerisinde büyük bir gelişim göstermiştir. Her türlü tüketim maddesi ve ihtiyaç malzemesinin perakende ticaretinin yapıldığı ve büyük mağaza diye adlandırılan bu alış/veriş merkezlerinin sayılarındaki artış beraberinde bazı problemleri de ortaya çıkarmıştır.

Avrupa ülkeleri ve Amerika’da yapılan hukuki düzenlemelerle önlenen problemlerin, ülkemizde de önüne geçilmesi amacıyla; Bakanlığımızca “Alışveriş Merkezleri, Büyük Mağazalar ve Zincir Mağazalar Kanunu Tasarısı Taslağı” hazırlanarak 31.01.2008 tarihinde Başbakanlığa sevk edilmiştir.

Yapılan çalışmalarla, mevcut ve ileride doğması muhtemel olan sorunlara çözüm getirilmesi amaçlanmıştır. Dünya örnekleri, ülkemiz gerçekleri kapsamında değerlendirilerek kamu yararını ön planda tutan ve serbest piyasa şartları ile uyumlu düzenlemeler yapılmaya özen gösterilmiştir.

Ayrıca son dönemde yasalaşan "Sosyal Güvenlik Paketi" ve "İstihdam Paketi" ile küçük işletmelerin, esnaf ve sanatkarların sıkıntılarını hafiflettik ve onlara nefes aldirdik.

Bu çerçevede "Sosyal Güvenlik Paketi" ile,

Genel Sağlık Sigortası'ndan esnaf ve sanatkarımızın yararlanabilmesi bir önceki ay borcu olmaması şartı 60 güne çıkarılmıştır. 60 günlük süre primlerin ödeme süresi nedeniyle 120 güne uzamaktadır.

Bağ-Kur'lulara ilk defa iş göremezlik ödeneği verilmesi sağlanmıştır.

Prime esas kazançlar arasında beyan esasına göre düzenleme getirilmiştir. Basamak sistemi kaldırılmıştır.

Bağ-Kur'lu hastalara yol gideri, gündelik ve refakatçi gideri ödenmesi bu düzenleme ile gerçekleştirilmiştir.

Çalışanların SSK priminin işveren payından 5 puanlık indirimine gidilmiştir.

"İstihdam Paketi" ile,

Bağ-Kur prim borçlarının yeniden yapılandırılmıştır. Buna göre yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 ay içinde başvuruların prim borçları 24 aya kadar eşit taksitlerle ödenebilecektir. 1 ay içinde yapılacak ödemelerde gecikme faizlerinde % 85 indirim yapılacaktır.